

43 % FALD I ANTIBIOTIKA TIL HUSDYR I EUROPA 2011-2020

Elisabeth Okholm Nielsen

SEGES Gris

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Hovedkonklusion

Antibiotika til behandling af husdyr i 25 europæiske lande faldt med 43 % fra 2011 til 2020. Antibiotikaforbruget til de danske husdyr ligger fortsat lavt og ikke mindst var forbruget af de kritisk vigtige antibiotika til husdyr helt i bund i 2020.

Sammendrag

Over de sidste 10 år har der været et fald på 43 % i salg af antibiotika til produktionsdyr i Europa. Det store fald ses samlet for 23 EU-lande samt Norge og UK. I 2020 var gennemsnittet for salget i 31 lande på 82 mg pr. kilo biomasse (PCU: Population Correction Unit). Det danske salg af antibiotika udgjorde 1,6 % af den samlede mængde antibiotika, der er solgt til husdyr i de 31 lande inkluderet i ESVAC rapporten for 2020. Lægemiddelzink er ikke med i opgørelsen.

Det danske forbrug af antibiotika til produktionsdyr ligger fortsat lavt. Det var på 37,2 mg pr. kg biomasse i 2020 og 37,1 mg i 2019, mens det for 10 år siden i 2011 var 42,1 mg pr. biomasse. Det giver et fald på 12 % i salg af antibiotika til behandling af danske husdyr.

De kritisk vigtige antibiotika for behandling af mennesker er også faldet markant i Europa. Faldet i salg af colistin er på 77 %, for 3./4.-generations cefalosporiner er faldet på 33 % og fluorokinoloner er faldet 13 %. Det danske forbrug af de kritisk vigtige antibiotika til produktionsdyr var på nogle få kilo i 2020.

Udvikling i antibiotikaforbrug til produktionsdyr i de europæiske lande følges af det europæiske medicinalagentur (EMA). Den nye rapport har data for både 2019 og 2020, og er dermed meget tættere på real-tid end tidligere. ESVAC-rapporten (The European Surveillance of Veterinary Antimicrobial Consumption) udkom i november 2021. Rapporten omfatter data fra 31 europæiske lande.

Baggrund

Salg af antibiotika til behandling af husdyr siden 2009

ESVAC-rapporten (The European Surveillance of Veterinary Antimicrobial Consumption) er baseret på salget af antibiotika til den samlede husdyrproduktion i 31 europæiske lande. I de fleste lande kan salget ikke opgøres for den enkelte dyreart, som det sker i Danmark. Derfor er det ikke muligt at sammenligne salget af antibiotika til fx griseproduktionen på tværs af landene.

Grise på første pladsen i den europæiske husdyrproduktion

Fordelingen af den europæiske husdyrproduktion i de 31 lande var i 2020: grise = 33 %, kvæg = 31 %, fjerkræ = 15 %, får og geder = 13 %, andre husdyr, herunder heste, kaniner og fisk = 8 %.

Andelen opgøres i Population Correction Unit (PCU). PCU er en standardiseret enhed, som opgør forskellige populationer af husdyr i biomasse, som et mål for størrelsen af den samlede husdyrproduktion. De europæiske lande har en stor variation i sammensætningen af deres husdyrproduktion. Målt i PCU udgjorde dansk husdyrproduktion 3,9 % af den samlede husdyrproduktion i de 31 lande.

Antibiotikasalg til husdyr i 2010-2020 er faldet i 25 lande europæiske lande

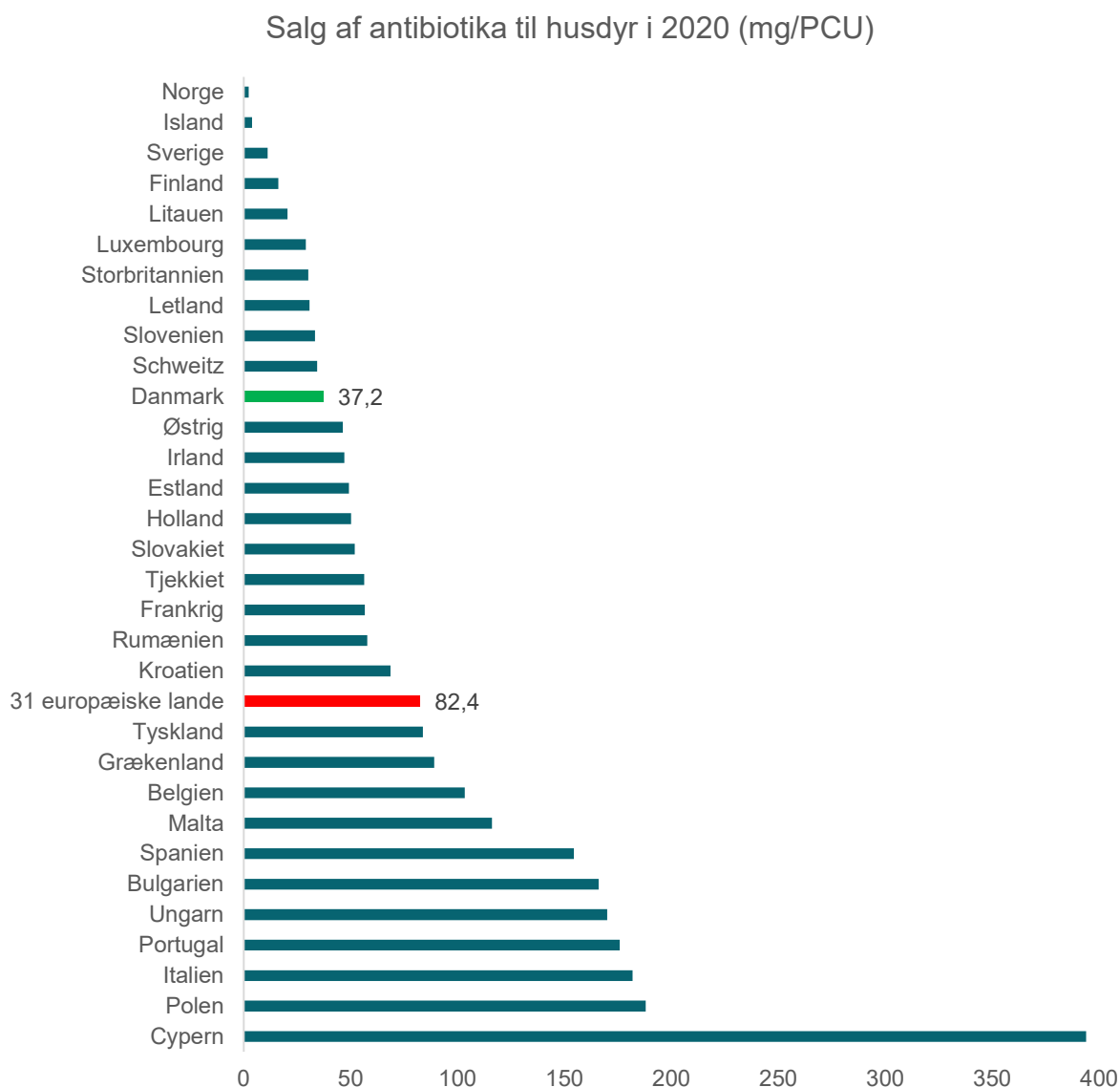
Over de sidste 10 år har der været et fald på 43 % i salg af antibiotika til husdyr i Europa. Det store fald er set samlet for 23 EU-lande samt Norge og UK. Antibiotikaforbruget i 2020 for de 25 lande var i gennemsnit 91,5 mg antibiotika pr. kg biomasse. Lægemedelzink er ikke taget med i opgørelsen. Det danske forbrug af antibiotika til alle produktionsdyr ligger fortsat lavt. Det var på 37,2 mg pr. kg biomasse i 2020 og 37,1 mg i 2019, mens det for 10 år siden i 2011 var 42,1 mg pr. PCU. Det giver for perioden 2011 til 2020 et fald på 12 % i salg af antibiotika til behandling af danske produktionsdyr målt i mg antibiotika pr. PCU.

Forbruget af de kritisk vigtige antibiotika er faldet i Europa

De kritisk vigtige antibiotika for behandling af mennesker er faldet markant fra 2011 til 2020 i de europæiske lande. Faldet i salg af colistin er på 77 %, for 3./4.-generations cefalosporiner er faldet på 33 % og salget af fluorokinoloner er faldet 13 %. Det danske forbrug af disse kritisk vigtige antibiotika for behandling af mennesker til produktionsdyr var kun nogle få kilo i 2020.

Salg af antibiotika til husdyr i 2020

Salg af antibiotika til behandling af husdyr spænder vidt – fra Norge, hvor der er solgt 2,3 mg/PCU, til Cypern, hvor der er solgt 393,9 mg/PCU (Figur 1). De skandinaviske lande ligger fortsat i den lave ende blandt de europæiske lande. Salget opgøres for den samlede husdyrproduktion i et land, så det har stor betydning, hvilken produktion der dominerer i de enkelte lande. Eksempelvis er lakseproduktion den største produktion i Norge (73 % af total PCU) og der forbruges stort set ikke antibiotika i norsk lakseproduktion. Storbritannien har ligeledes et lavt total salg af antibiotika til husdyr på 30,1 mg/PCU, hvilket især skyldes en stor produktion af får (39 % af total PCU), hvor der generelt er et lavt antibiotikaforbrug. Datakvaliteten over salg af antibiotika til husdyr varierer mellem de deltagende europæiske lande. Danmark og Sverige har i en længere årrække indsamlet data for al receptudskrivning af antibiotika, og vi har derfor en høj datakvalitet. Data fra Holland har ligeledes en høj kvalitet, der opgøres pr. driftsgren og besætning. Andre lande har bidraget til rapporten med salgstal fra medicinalfirmaer. Efterhånden har flertallet af landene indsamlet data i en længere årrække, hvilket medfører en øget datakvalitet. Der har dog i flere tilfælde været ændringer i dataindsamlingen over årene. Derfor skal data tolkes med forsigtighed.

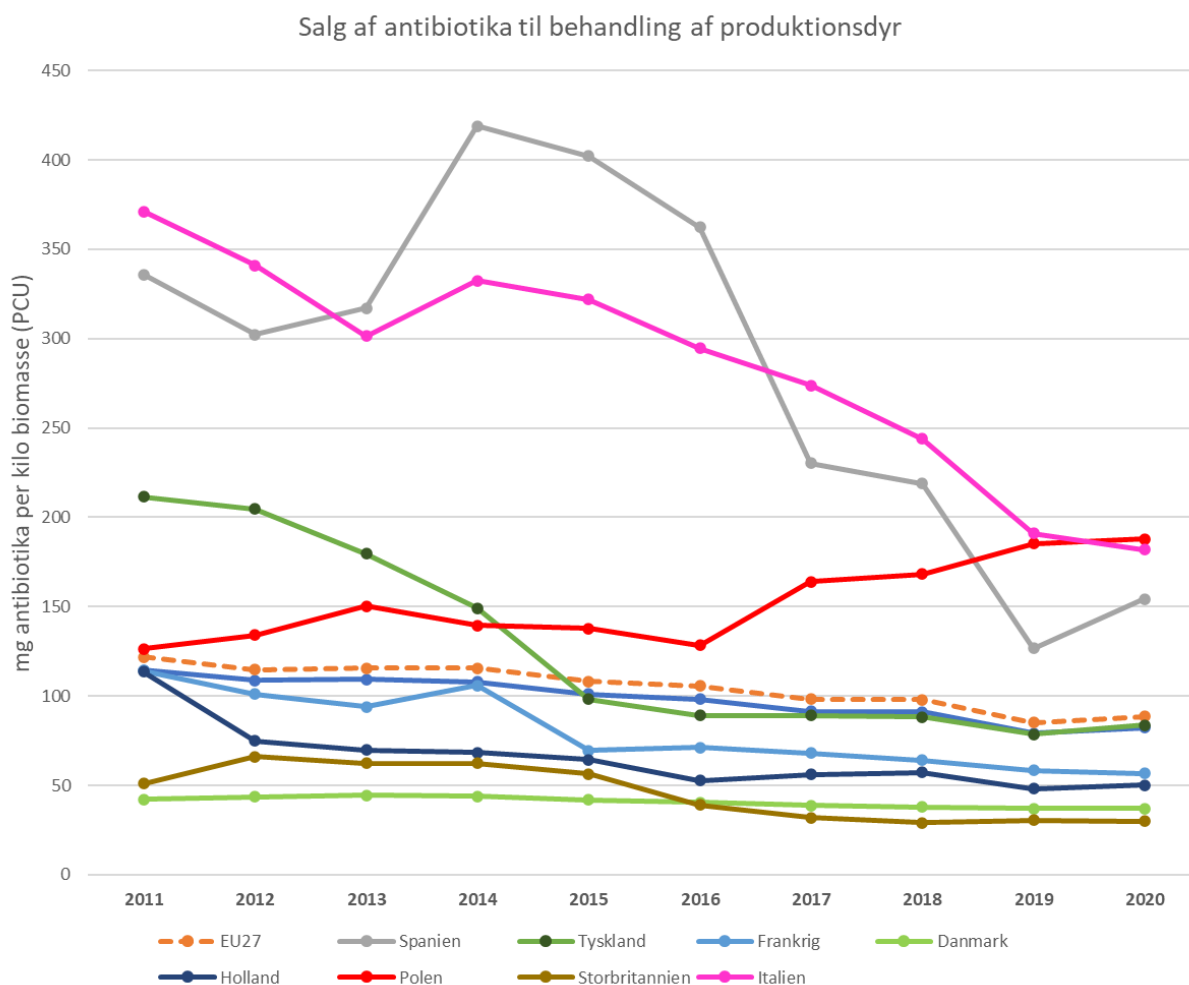
Figur 1. Salg af antibiotika til behandling af produktionsdyr i 2020 i 31 europæiske lande

Langt fra bund til top i salg af antibiotika til husdyr

Der er en faldende udvikling i lande som Italien og Ungarn. Der har også tidligere været et fald i salget af antibiotika i Spanien og Portugal, men her har der været en stigning fra 2019 til 2020. Polen indberetter et stadigt stigende salg af antibiotika til husdyr (Figur 2). Cypern ligger som altid meget højt med næsten 400 mg/PCU til en begrænset husdyrproduktion på niveau med Island. Island ligger som Norge meget lavt på 3,8 mg/PCU. Der er således en faktor 100 fra bund til top i salg af antibiotika til husdyr. I gennemsnit for de 31 lande ligger salget på 82 mg/PCU, hvilket er det dobbelte af det danske salg af antibiotika til husdyr i 2020, der var på 37,2 mg/PCU. Det danske salg af antibiotika udgjorde 1,6 % af den samlede mængde antibiotika målt i kg aktivt stof, der er solgt til behandling af husdyr i de 31 lande inkluderet i ESVAC-rapporten for 2020.

Seks europæiske lande står for hovedparten af griseproduktionen

Danmark har sammen med Spanien, Tyskland, Frankrig, Holland og Polen den største produktion af grise i Europa. Disse seks lande har tilsammen cirka 70 % af den europæiske griseproduktion målt i Population Correction Unit (PCU). I figur 1 ses udviklingen i salg af antibiotika til behandling af alle produktionsdyr i disse lande, set i forhold til gennemsnittet for alle 27 EU-lande.

Figur 2. Salg af antibiotika til behandling af produktionsdyr i 2011-2020 i udvalgte europæiske lande

Den nye ESVAC-rapport viser, at salget af antibiotika til behandling af produktionsdyr i Europa faldt med 43 % mellem 2011 og 2020 for de 25 lande, der har indrapporteret for hele perioden. Antibiotikaforbrug i 2020 for de 31 lande i rapporten var i gennemsnit 82,4 mg antibiotika pr. kg biomasse. Lægemiddelzink er ikke med i opgørelsen.

Det danske forbrug af antibiotika til produktionsdyr ligger fortsat lavt. Det var på 37,2 mg pr. kg biomasse i 2020 og 37,1 mg i 2019, mens det for 10 år siden i 2011 var 42,1 mg pr. biomasse. Det giver et fald på 12 % i salg af antibiotika til behandling af danske produktionsdyr, når der tages højde for størrelsen af husdyrproduktionen. Det danske forbrug til husdyr af de typer antibiotika, der er kritisk vigtige for behandling af mennesker, var helt i bund i 2020, som det også fremgår af DANMAP-rapporten for 2020

Referencer

- [1] Anonym (2021): Sales of veterinary antimicrobial agents in 31 European countries in 2019 and 2020, November 2021.
- [2] Anonym (2021): DANMAP 2020; Use of antimicrobial agents and occurrence of antimicrobial resistance in bacteria from food animals, food and humans in Denmark, September 2021.

NAV nr.: 1168

//NIRW//

Dyregruppe: Alle
Fagområde: Sundhed

Tlf.: 33 39 45 00

gris@seg.es.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.